

Чи дійсно Ісус
ПОВСТАВ
ІЗ МЕРТВИХ?

Чи дійсно Ісус повстав із мертвих?

Чи дійсно Ісус повстав із мертвих? Для більшості з нас – тих, хто є членами церкви – відповідь проста й очевидна: так, дійсно воскрес. Але чи встоїть істина воскресіння перед серйозним дослідженням? Чи ми спроможні говорити з нецерковними людьми про воскресіння мовою фактів та аргументів? Чи це знову той випадок, коли більше потрібна сліпа віра, ніж розум?

Зрештою, якщо є якась причина сумніватись в реальності воскресіння Ісуса, якщо буде справді доведено, що це – міф, тоді християнство втрачає будь-яку надію, майбутність і сенс. Апостол Павло пояснював це, коли писав:

“Бо як мертві не воскресають, то й Христос не воскрес! Коли ж бо Христос не воскрес, тоді віра ваша даремна, ви в своїх ще гріхах, тоді то загинули й ті, що в Христі упокоїлись! Коли ми надіємося на Христа тільки в цьому житті, то ми найнещасніші від усіх людей!” (1 КОР. 15:16-19).

Якщо Христос мертвий, то нема плати за наш гріх. Він тоді не переміг гріх та смерть. Натомість, Сам був переможений ними. Якщо Христос мертвий, тоді Він був звичайною людиною – як ти і я. Справа в тому, що лише Його воскресіння дає впевненість нового життя для тих, хто вірують в Нього.

В проповіді в Афінах апостол Павло сказав:

“Не зважаючи ж Бог на часи невідомости, ось тепер усім людям наказує, щоб скрізь каялися, бо Він визначив день, коли хоче судити поправді увесь світ через Мужа, що Його наперед Він поставив, і Він подав доказа всім, із мертвих Його воскресивши” (Дії 17:30-31).

Кожен із нас має прийти на Суд Божий в останній день. Самі по собі ми заслуговуємо лише покарання. Ніхто з нас не прожив довершеного, сповненого любові життя, в центрі якого є Бог. Але якщо Він воскрес із мертвих, ми не полишені самі собі. Ісус ставить нас перед вибором: або ми віруємо в Нього і віруємо, що Своєю смертю Він сплатив за наш гріх – і через воскресіння дарує нам нове життя; або не віримо в Нього і заперечуємо факт порожньої гробниці, вважаючи воскресіння за казку.

Воскресіння Христа – це основа надії та віри в Нього. Якщо воскресіння дійсно було, тоді можемо вірити всьому, що Ісус казав про Себе; можемо впевнено ввірити Йому своє життя. Якщо Він все ще в могилі, тоді наша віра “даремна”, а більшість написаного у Біблії – неправда.

Отже, наскільки впевненими ми можемо бути, що смерть та воскресіння Ісуса дійсно мали місце?

Що кажуть деякі люди?

Воскресіння суперечить науці. Не дивно, що ідея воскресіння сприймається нами важко. Коли людина померла, вона залишається мертвою. Цей факт нам доводить щоденна реальність. Достатньо підключити свій мозок хоча б на мільярдну долю секунди, щоб зрозуміти: повернення людей із того світу – дещо дивна концепція.

Але віра у воскресіння не означає виключення мозку. Бог створив нас здатними мислити раціонально і критично, щоб ми могли перевіряти достовірність того, що нам кажуть. Отже, потребуємо застосовувати таке критичне мислення і до ідеї воскресіння (нижче ми коротко розглянемо аргументи на користь воскресіння, користуючись критичним мисленням).

Треба зрозуміти, що віра у воскресіння не означає відмови від науки. Вона лише означає віру в те, що Бог може творити речі й поза сферою дій фізичних законів, творцем яких Він є Сам. Він дав нам науку для дослідження законів цього світу, але Він, звичайно, не обмежений цими законами.

Це було просто “духовне” воскресіння. Можливо, коли учні писали про Ісусове воскресіння, то просто мали на увазі, що Він “назавжди лишився живим у їхніх серцях”. Хоча така теорія може бути доволі популярною, біблійні тексти не дають нам жодної можливості для такої інтерпретації.

По-перше, автори Євангелій стверджують, що Ісус показав Своїм учням “руки та бока” (Ів. 20:20), “промовляв

до них” (МТ. 28:18), “їв перед ними” (ЛК. 24:43) і навіть запропонував Фомі “простягнути руку” і вкласти перста в Його рани (ІВ. 20:27). Очевидно, що самовидці й автори Євангелій говорять виключно про фізичне воскресіння Ісуса.

По-друге, “духовне” воскресіння все одно залишає нас у стані “найнещасніших” – як про це каже апостол Павло (див. вище 1 КОР. 15:16-19). Якщо Ісус не воскрес фізично, то не маємо ніякої впевненості, що Його жертва була достатньою для задоволення Божого гніву (через наш гріх), і не маємо ніякої надії, що й самі отримаємо після смерті нове життя.

Євангельські оповідання про воскресіння суперечать одне одному. Це правда, що деякі події – як вони подані різними авторами – важко поєднати. Наприклад, кожен автор вказує різну кількість жінок, що приходили вранці до гробниці й бачили її порожньою (див. МТ. 28:1; МР. 16:1; ІВ. 20:1).

Проте важливо пам’ятати, що всі автори сходяться у ключових моментах оповіді про смерть та воскресіння Ісуса. Також треба розуміти, що ті події, які відбувались в ранок воскресіння, були доволі комплексними, складались із багатьох деталей. Ніхто з авторів Євангелій не описує буквально всі групи людей, всі зустрічі з Ісусом і всю різнома-

.....
*Якщо Ісус
не воскрес
фізично, то не
маємо ніякої
впевненості,
що Його
жертва була
достатньою для
задоволення
Божого гніву
(через наш
гріх).*
.....

нітність подій, що мали місце після воскресіння. Кожен автор фокусується лише на деяких людях, щоб найкраще донести історію для конкретно вибраної категорії читачів.

Отже, оповіді євангелістів є доволі стислими й вибірко-ковими. На перший погляд може здатися, що вони суперечать одна одній, але насправді вони просто висвітлюють різні події в контексті однієї загальної історії про Христове воскресіння. Євангельські автори – наче очевидці, що згадують одну й ту саму подію, але розповідають її з різних точок зору. Це означає, що всі ці окремі оповіді насправді доповнюють одна одну (якщо їх скласти докупи) і дають, таким чином, повну картину того, що відбувалося після воскресіння Ісуса Христа.

Давайте розглянемо ці події та деякі деталі, які пропонують євангелісти, розповідаючи про Христове воскресіння.

Докази воскресіння

Ісус помер. Перед тим, як розглянути воскресіння Христа, потребуємо бути цілковито впевненими, що Ісус дійсно був мертвий. Зрештою, неможливо повернутись до життя, якщо ви спочатку не померли. Якщо Ісус просто втратив свідомість на хресті, то прохолода гробниці могла привести Його до тями. Отже, учні могли “просто подумати”, що Він воскрес, хоча насправді до Нього просто повернулась свідомість.

Однак Ісус отримав такі травми, які були несумісні з життям. Ісус спочатку зазнав немилосердного бичування від рук римських воїнів. То був бич із причепленими до нього шматочками заліза. Деякі люди вмирили від таких тортур. Після цього Ісус був такий знесиленний, що не міг донести хреста до місця страти (МТ. 27:32).

Потім Ісуса розіп’яли. Це означало, що Його ноги й руки прибили цвяхами до міцного дерев’яного хреста. Тіло Ісуса було вкрито ранами й кровоточило. Воно провисало під своєю вагою, і Христос задихався, хапаючи ротом повітря. Також поруч знаходилась римська варта, яка пильнувала, щоб ніхто з розіп’ятих не залишився живим.

Коли ж жертвам потрібно було перебити ноги, воїни побачили, що Ісус “уже вмер, то голінок Йому не зламали, та один із вояків списом бока Йому проколов, і зараз витекла звідти кров та вода” (Ів. 19:33-34). Римські солдати добре відрізняли мертве тіло від живого. Але все одно “перестрахувались” – пронизали Ісуса списом.

Нарешті, коли Йосип з Ариматеї попросив у Пілата дозволу поховати тіло Ісуса, прокуратор здивувався, що Він так швидко вмер. Тому перепитав у римського сотника й пересвідчився, що смерть справді мала місце (Мр. 15:43-45). Пілат лише тому дозволив віддати тіло Ісуса, що був цілковито впевнений у Його смерті.

Ісуса поховали. Тіло поклали у гробницю, що належала Йосипу з Ариматеї. В цій печері ще “ніколи ніхто не лежав” (Лк. 23:53). Тому виключена версія, що тіло Ісуса переплутали з тілом якоїсь іншої людини. Також виключено, що жінки, коли на третій день прийшли вранці до гробниці, просто переплутали печеру. Ісус лежав в особливій гробниці, яку вони перед цим вже бачили (Лк. 23:55).

Крім цього, Ісусову гробницю пильно стерегла варта на прохання фарисеїв, яким були відомі слова Ісуса про Його воскресіння. Вони не хотіли, щоб Його учні, вкравши тіло, почали розповідати всім, що Він дійсно повстав із мертвих (Мт. 27:62-66). Отже, фарисеї запечатали гробницю і поставили сторожу. Ніхто, однак, не збирався красти тіло Ісуса. Він був мертвий, похований, закритий каменем і знаходився під пильним оком варти. Лише чудом Ісус міг залишити ту гробницю.

Гробниця виявилась порожньою. Отже, немає жодного сумніву в тому, що Ісус помер і був похований. Але немає також сумнівів і в тому, що на третій день після Його смерті гробниця була порожня. І не обов’язково тут посилатись лише на слова учнів Христа. Єврейська влада, по суті, перша публічно визнала факт порожньої гробниці:

“Дехто зі сторожі до міста прийшли та й первосвященникам розповіли все, що сталося. І, зібравшись зо старшими, вони вважали раду, і дали сторожі чимало сріб-

няків, і сказали: Розповідайте: Його учні вночі прибули, і вкрали Його, як ми спали. Як почує ж намісник про це, то його ми переконаємо, і від клопоту визволимо вас. І, взявши вони срібняки, зробили, як навчено їх. І пронеслося слово оце між юдеями, і тримається аж до сьогодні” (Мт. 28:11-15).

Після того, як з’явився ангел, відкотив камінь і проголосив “нема Його тут” (Мт. 28:2-6), деякі з охоронців пішли відразу до юдейських керівників. Це означає, що первосвященики почали розповсюджувати інформацію про порожню гробницю (мовляв, учні “вкрали” тіло Ісуса) ще за кілька тижнів до того, як самі послідовники Христа почали проповідувати воскресіння Господа (Дії 2:32). Напевно, релігійні лідери намагались нанести упереджувальний удар всім тим, хто почав би нести звістку, що Ісус воскрес.

Влада запропонувала пояснення порожньої гробниці, яке заперечує будь-яке чудо. Але воно має стільки недоліків, що буде наймовірніше за саме чудо воскресіння. Чи дійсно воїни могли заснути на варті? А якщо вони спали, то звідки знають, що саме учні вкрали тіло Ісуса? Просто неможливо, щоб вартові могли водночас спати і встановити особи злочинців! Проте саме це, по суті, стверджує ця історія, яку єврейська влада поспіхом придумала, щоб позбавити факт порожньої гробниці будь-якого надприродного пояснення.

Той факт, що влада сфабрикувала цю історію, є найбільшим доказом, що гробниця Ісуса справді була порожньою. Бо в іншому випадку, якби учні почали проповідувати воскресіння Ісуса, юдейські лідери могли б просто пред’явити Його тіло. Натомість, найкраще, що вони могли в тій ситуації зробити, – придумати цю сумнівну історію як превентивний захід.

Свідчення самовидців. Як вже було згадано вище, оповіді про воскресіння Ісуса містять список різних людей, що бачили воскреслого Господа. Давайте розглянемо кілька ключових моментів:

1. В стародавньому Ізраїлі жінки не вважались надійними свідками. Той факт, що в Євангеліях вони грають головну роль у свідченні про воскресіння Христа, робить малоімовірним, що хтось навмисне все це вигидав.
2. Коли апостол Іван підбіг до гробниці й побачив у ній порожню плащаницю – і “що хустка, що була на Його голові, лежить не з плащаницею, але осторонь, згорнена, в іншому місці”, – то увірував (Ів. 20:7-8). Що було такого дивного у вигляді плащаниці, що так радикально вплинуло на Івана? Справа в тім, що хустка залишалась зав’язаною. Її ніхто не розв’язував і не розривав – наче голова Ісуса просто щезла з неї. Було очевидно, що хустки ніхто не торкався. Тому коли Іван побачив це, він відразу зрозумів: то була не крадіжка або якийсь розіграш – Господь дійсно воскрес.
3. Ісус являвся Своїм учням особисто. Він втішив і повернув надію Марії Магдалині, що плакала біля гробниці (Ів. 20:14-17). Він повчав двох Своїх учнів на шляху до Еммаусу, коли ті намагались якось зрозуміти сенс всього того, що сталося (Лк. 24:13-27). Він з’явився Фомі, щоб звільнити того від усіх сумнівів (Ів. 20:24-28). Він мав особистий підхід до Своїх послідовників до воскресіння; і після воскресіння являвся їм, зважаючи на їхній стан і їхні потреби.
4. Апостол Павло пропонує нові деталі щодо тих, хто бачили воскреслого Христа: “Потім з’явився нараз більше як п’ятистам браттям, що більшість із них

живе й досі” (1 кор. 15:6). Коли звістка про воскресіння Христа вже облетіла весь світ, ще залишалось чимало живих самовидців. З ними можна було поспілкуватися, поставити запитання. Без сумніву, кожен міг перевірити й дослідити таку неймовірну заяву: Ісус воскрес! Напевно, що таких відомих нам людей, як, скажімо, Йосип із Ариматеї, допитували багато разів! Однак не існує жодних документів – римських чи єврейських, – які б доводили, що воскресіння було насправді “постановкою”. Ніхто з сотень самовидців ніколи не зізнався: “Ми це вигадали”.

5. Нарешті, головним і найбільш переконливим доказом воскресіння Христа є, можливо, вражаюча й радикальна зміна життя очевидців цієї події. Маємо разючий перехід від страху, в якому перебували учні після смерті Ісуса (Ів. 20:19), до сміливого проголошення Його воскресіння всім, хто готовий був це чути (Дії. 2:14-38). Релігійні лідери того часу переслідували проповідників воскресіння Христа, кидали до в’язниці, били і вбивали, але кількість християн лише зростала. Учні Ісуса й ті, хто увірували в їхнє послання, настільки були переконані в тому, що Господь справді воскрес, що ладні були вмерти за свою віру і те послання надії, яке несли цьому світу.

Ключове рішення

Навіть найближчі друзі Ісуса спочатку не вірили в Його воскресіння. Фома зайшов так далеко, що навіть сказав: “Коли на руках Його знаку відцвяшного я не побачу, і пальця свого не вкладу до відцвяшної рани, і своєї руки не вкладу до боку Його, не вірую!” (Ів. 20:25). Чи був Фома винуватий в тому, що вимагав доказів Христового воскресіння? Зовсім, ні! Господь розумів сумніви Фоми. І замість того, щоб відвернутись від “невіруючого учня”, явився перед ним, запропонувавши ті докази, яких він потребував.

Отже, нема нічого поганого, якщо ми, а тим більше нецерковні люди, також хочемо мати докази воскресіння Христа. Маємо повне право ставити запитання, шукати істину. По справі, Сам Бог бажає, щоб ми досліджували Його Слово і ті ствердження, що воно містить. Чим більше будемо вивчати життя, смерть і воскресіння Ісуса, тим більше будемо переконуватись, що Він заслуговує нашої довіри.

Бог не хоче, щоб наша віра в Нього була “сліпою” – натомість щоб була розумною, аргументованою. Звісно, ми не зможемо отримати ті докази, що колись отримав Фома – Ісус не з’явиться перед нами фізично, – але маємо звіти надійних самовидців, що їх містить Біблія. Ісус сказав Фомі: “Тому ввірував ти, що побачив Мене? Блаженні, що не бачили й увірували!” (Ів. 20:29). Ми не можемо бачити Ісуса, але маємо Боже Слово й Святого Духа, що скеровують нас і навчають всьому про Христа, щоб глибше Його

пізнавали й з кожним днем все більше Йому довіряли.

Сподіваюсь, що ця брошура зміцнила вашу віру у воскресіння Христа й підготувала для дискусій з вашими невіруючими друзями. Важливо пам'ятати, що рішення членів вашої родини чи друзів щодо воскресіння Ісуса торкається насправді всього, що має відношення до Нього. Якщо Він ще й досі в могилі, тоді немає сенсу взагалі щось про Нього говорити. Якщо ж Він живий, тоді Він дійсно є Тим, Хто заслуговує на нашу довіру й наше поклоніння. Тоді Він є Той, Хто заради нас переміг смерть і дарує нам нове, безкінечне життя з Богом.

Для поглибленого вивчення Біблії та отримання відповідей на найважливіші питання (наприклад: “*Чи можемо довіряти Біблії?*”) користуйтеся ukrainian-odb.org/ld.

.....
*Чим більше
будемо вивчати
життя, смерть
і воскресіння
Ісуса, тим
більше буде-
мо переко-
нуватись, що
Він заслуговує
нашої довіри.*
.....

Погляд
вглиб

Серія “Погляд вглиб” пропонує християнам чудове біблійне вчення. Незалежно від того, новонавернений ви чи зрілий християнин, маєте широкий вибір невеликих біблійних статей, що торкаються багатьох важливих тем і питань.

Місія служіння “Хліб Наш Насуцний” – зробити доступною і зрозумілою для кожного мудрість Божого Слова, що змінює життя. Ми сповнені щирого бажання допомогти читачам наближатись до Бога й свідчити про віру своїм знайомим. Будь ласка, розкажіть про брошури серії “Погляд вглиб” тим, кому вони дійсно потрібні. Ви можете завантажити будь-яку брошуру даної серії у PDF форматі [на сторінці “Погляд вглиб”](#) сайту **ukrainian-odb.org**.

Всі наші ресурси доступні для кожного без будь-яких фінансових зобов’язань. Однак, якщо ви бажаєте підтримати фінансово служіння “Хліб Наш Насуцний”, можете зробити це, натиснувши посилання “Пожертвувати”.

ПОЖЕРТВУВАТИ